

DUYURU

DUYURU: 18.02.2019/12

KONKORDATO MÜESSESİNİN ŞÜPHELİ ALACAK KARŞILIĞI UYGULAMASI KARŞISINDAKİ DURUMUNU KONU ALAN SİRKÜLER YAYIMLANMIŞTIR

Bilindiği üzere, 7101 sayılı Kanun ile 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nda önemli değişiklikler yapılarak iflas erteleme müessesesi yürürlükten kaldırılmış ve yerine konkordato müessesesi kapsamlı bir şekilde yeniden düzenlenmiş olup, konuya ilişkin açıklamalarımız 28.03.2018 tarihinde yayımladığımız Rehber'de yer almıştı.

Bu defa, Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından 14.02.2019 tarihinde yayımlanan “**112 sayılı Vergi Usul Kanunu (VUK) Sirküleri**” ile, konkordato sürecine giren borçlulardan olan alacakların VUK'un 323. maddesinde düzenlenen şüpheli alacaklar karşısındaki durumuna ilişkin açıklamalar yapılmıştır.

Sözü edilen Sirküler'de yer alan düzenlemeler, özetle aşağıdaki gibidir:

I. KONKORDATO SÜRECİNDE ŞÜPHELİ ALACAK KARŞILIĞI UYGULAMASI

VUK'un 323. maddesinin uygulamasında ticari ve zirai kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi ile ilgili olan;

- ✚ Dava veya icra safhasındaki alacaklar,
- ✚ Yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş olan dava ve icra takibine değmeyecek derecedeki küçük alacaklar

şüpheli alacak sayılmakta ve münhasıran yukarıda belirtilen şartları haiz alacaklar için karşılık ayrılması mümkün bulunmaktadır.

Diğer yandan, konkordato, bir borçlunun, alacaklılarının belli bir çoğunluğu ile yaptığı ve ticaret mahkemesinin tasdiki ile hüküm ifade eden bir **cebri anlaşma** olarak tanımlanabilir. Bununla alacaklılar, borçluya karşı olan **alacaklarının bir kısmından feragat** ederler (tenzilat konkordatosu) ve/veya borçluya borcunu ödeme konusunda **belli bir süre** verirler (vade konkordatosu). Bu yönüyle konkordato, temelde iflasın engellenmesini ve borçlunun borçlarının yeniden yapılandırılmasını amaç edinmiş bir kurumdur.

İcra ve İflas Kanunu'nun uygulamasında konkordato süreci, çeşitli aşamalarda (geçici mühlet, kesin mühlet, konkordatonun reddi, konkordato projesinin tasdiki gibi) düzenlenmiş olup, ilgili

aşamaların şüpheli alacak karşılığı uygulaması karşısındaki durumu ayrı şekilde değerlendirecektir.

A. Geçici Mühlet Kararı Verilmesinin Sonuçları

Anılan Kanun uygulamasında, geçici mühlet kararı verilmesi ile borçlu aleyhine hiçbir takip yapılamamakta, evvelce başlamış takipler durmakta ve ihtiyatî tedbir ve ihtiyatî haciz kararları uygulanmamaktadır. Hakkında geçici mühlet kararı verilen borçludan olan alacaklar için şüpheli alacak karşılığı ayrılmasına ilişkin değerlendirmede, alacakların dava ve icra safhasına intikal edip etmediğinin göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Bu çerçevede şüpheli alacak ayrılmasına ilişkin esaslar, alacakların durumuna göre aşağıda açıklandığı şekildedir.

1. Geçici Mühlet Kararından Önce Dava veya İcra Safhasına İntikal Etmiş Alacaklar:

Geçici mühlet kararından önce dava veya icra safhasına intikal etmiş alacaklar için VUK'un 323. maddesi kapsamında **karşılık ayrılmış ise** mahkeme tarafından geçici mühlet kararı verilmesi, alacağa ilişkin şüphelilik durumunda herhangi bir değişiklik meydana getirmediğinden, daha önce **ayrılan karşılığa ilişkin herhangi bir düzeltme yapılmasına gerek bulunmamaktadır.**

2. Geçici Mühlet Kararından Önce Dava veya İcra Safhasına İntikal Etmemiş Alacaklar:

İcra ve İflas Kanunu'nun 288. maddesi uyarınca, geçici mühlet kararı kesin mühletin hukuki sonuçlarını doğurmakta olduğundan ve **geçici mühlet kararı ile birlikte takip yapılması mümkün bulunmadığından**, geçici mühlet kararından önce dava veya icra safhasına intikal ettirilmemiş alacaklar için geçici mühlet kararının ilan edildiği hesap dönemi itibariyle **şüpheli alacak karşılığı ayrılabilir.**

3. Geçici Mühletin Kaldırılarak Konkordato Talebinin Reddedilmesi:

Anılan Kanununun 287 ve 288. maddeleri uyarınca, geçici mühletin kaldırılarak **konkordato talebinin reddine** ilişkin karar verilmiş olması durumunda;

- ✚ Geçici mühlet kararından önce dava veya icra safhasına intikal etmiş olması nedeniyle **karşılık ayrılan alacaklar için herhangi bir düzeltme yapılmaması,**
- ✚ Geçici mühlet kararının ilan edilmesi ile karşılık ayrılan alacaklar için ise, ayrılmış olan karşılıkların geçici mühletin kaldırılarak konkordato talebinin reddine ilişkin **kararın ilan edildiği hesap dönemi itibariyle düzeltilmesi (karşılığın iptal edilmesiyle gelir hesabına alınması)**

gerekmektedir.

Diğer taraftan, bu alacakların dava veya icra safhasına intikal etmesi durumunda genel hükümler çerçevesinde şüpheli alacak karşılığı ayrılmasının mümkündür.

B. Kesin Mühlet Kararı Verilmesi ve Kesin Mühlet Sürecinde Şüpheli Alacak Uygulaması

1. Kesin Mühlet Kararı Verilmesi:

İcra ve İflas Kanunu'nun 289. maddesi uyarınca, konkordatonun başarıya ulaşmasının mümkün olduğunun anlaşılması durumunda geçici mühlet verilmiş olan borçluya kesin mühlet verilmektedir. Bu aşamada, konkordatonun başarıya ulaşmasının mümkün olduğu kabul edilmekle birlikte, bu süreçte de alacaklılar tarafından dava veya icra süreçleri yürütülemediğinden daha önce **ayrılmış olan karşılıklara ilişkin herhangi bir düzeltme yapılmasına gerek bulunmamaktadır.**

VUK'un ilgili hükmünün uygulamasında, şüpheli hale gelen alacak için bu dönemde karşılık ayrılması gerekmekte olup, ilgili olduğu hesap döneminde ayrılmayan karşılığın sonraki hesap dönemlerinde dikkate alınması mümkün bulunmadığından, **geçici mühlet kararının ilan edildiği hesap dönemi itibariyle şüpheli alacak karşılığı ayrılmamışsa sonraki hesap döneminde kesin mühlet kararının ilan edilmesi durumunda şüpheli alacak karşılığı ayrılamaz.**

2. Borçlunun Mali Durumunun Düzelmeye Halinde Kesin Mühlet Kararının Kaldırılması:

Anılan Kanunun 291. maddesi uyarınca, konkordato talebi ile amaçlanan iyileşmenin kesin mühletin sona ermesinden önce gerçekleşmesi nedeniyle konkordato talebinin reddine karar verilmesi halinde;

- ✚ Geçici mühlet kararından önce dava veya icra safhasına intikal etmiş olması nedeniyle karşılık **ayrılan alacaklar için herhangi bir düzeltme yapılmaması,**
- ✚ Geçici mühlet kararının ilan edilmesi ile karşılık ayrılan alacaklar için ise ayrılmış olan karşılıkların konkordatonun reddine ilişkin **kararın ilan edildiği hesap dönemi itibariyle düzeltilmesi**

gerekmektedir.

Diğer taraftan, bu alacakların dava veya icra safhasına intikal etmesi durumunda genel hükümler çerçevesinde şüpheli alacak karşılığı ayrılması mümkündür.

3. Kesin Mühlet İçinde Konkordatonun Reddi ve İflasın Açılması:

Anılan Kanunun 292. maddesinde, iflâsa tabi borçlu bakımından, kesin mühletin verilmesinden sonra ilgili maddede belirtilen şartların gerçekleşmesi hâlinde mahkeme tarafından kesin mühletin kaldırılarak konkordato talebinin reddine ve borçlunun iflâsına resen karar verilmesi öngörülmüş olup, bu durumda ilgili mevzuatına uygun olarak iflas masasına kaydedilen alacaklarda şüphelilik hali devam edeceğinden **daha önce ayrılan karşılıklara ilişkin düzeltme yapılmasına gerek bulunmamaktadır.**

C. Konkordato Projesinin Tasdik Edilmesi veya Reddedilmesi Durumu

1. Konkordato Projesinin Tasdik Edilmesi:

İcra ve İflas Kanunu'nun 306. maddesi uyarınca, konkordatonun tasdiki kararında alacaklıların hangi ölçüde alacaklarından vazgeçtiği ve borçlunun borçlarını hangi takvim çerçevesinde ödeyeceğinin belirtilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda, alacakların borçlu lehine vazgeçilen kısmı, **değersiz alacak niteliğini kazanacak** ve değersiz alacak ile bu alacağa isabet eden karşılık, konkordatonun **tasdiki kararının ilan edildiği (bağlayıcı hale geldiği) hesap dönemi itibariyle** VUK'un 322. maddesi hükmüne uygun olarak yok edilecektir.

Projenin tasdik edilmesiyle beraber alacağın vazgeçilmeyen kısmının vadesi ise proje çerçevesinde uzatılmış olacaktır. Buna göre mahkemece tasdik edilen konkordato projesiyle alacaklı ile borçlu arasında yeni bir borç ilişkisi kurularak eski borç vade/miktar itibariyle yenilendiğinden bu alacaklar, şüpheli alacak olma vasfını kaybedecektir. Dolayısıyla söz konusu alacaklar için **ayrılmış olan karşılıkların, konkordatonun tasdiki kararının ilan edildiği (bağlayıcı hale geldiği) hesap dönemi itibariyle düzeltilmesi gerekmektedir.**

2. Konkordato Projesinin Reddedilmesi:

Anılan Kanunun 308. maddesi uyarınca, konkordatonun tasdik edilmemesi durumunda; mahkemenin konkordato talebinin reddine karar vermesi, bu kararın 288. madde uyarınca ilân edilerek ilgili yerlere bildirilmesi ile borçlunun iflâsa tabi şahıslardan olması ve doğrudan doğruya iflâs sebeplerinden birinin mevcut olması hâlinde, borçlunun **iflâsına resen karar verilmesi** öngörülmüş olup, bu durumda da kesin mühlet içinde konkordatonun reddi ve iflasın açılması durumunda yapılacak olanlar uygulamaya konulacaktır. Buna göre, ilgili mevzuatına uygun olarak iflas masasına kaydedilen alacaklarda şüphelilik hali devam edeceğinden **daha önce ayrılan karşılıklara ilişkin düzeltme yapılmasına gerek bulunmamaktadır.**

D. Diğer Hususlar:

VUK'un 323. maddesinde şüpheli alacak uygulaması, alacağın ticari ve zirai kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesine özgülenmiş olması nedeniyle, **bu mahiyette olmayan alacaklar için** önceki bölümlerde belirtilen doğrultuda şüpheli alacak uygulamasına gidilemeyecektir.

Diğer yandan, teminatlı alacaklarda şüpheli alacak karşılığı, teminattan geri kalan kısma inhisar ettiği için, konkordato uygulamasında da şüpheli alacak karşılığı ancak **teminatı aşan kısım** için uygulanacaktır.

Ayrıca;

- Şüpheli hale gelen alacak için ilgili dönemde karşılık ayrılması gerektiğinden, ilgili olduğu hesap döneminde ayrılmayan karşılığın sonraki hesap dönemlerinde ayrılması (örneğin,

geçici mühlet halinde ayrılmayan karşılığın kesin mühlet halinde ayrılması) mümkün olmayacak,

- ✚ Muaccel hale gelmediği için dava veya icra safhasına intikal ettirilmemiş olan alacaklardan, vadesi geçici ve kesin mühlet sürelerine rastlayanlar, vadenin dolduğu hesap döneminde şüpheli alacak uygulamasına konu edilebilecektir.

Yukarıda yer alan açıklamalar, işbu Duyuru ekinde yer alan tabloda özetlenmiş bulunmaktadır.

Saygılarımızla.

Ek 1: Konkordato Müessesinde Şüpheli Ticari Alacak Karşılığı Uygulamasına İlişkin Tablo.

KONKORDATO MÜESSESİNDE ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAK KARŞILIĞI UYGULAMASINA İLİŞKİN TABLO

